

# İŞÇİ DAYANIŞMASI



Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ağustos 2017 • No: 113



## İnsanlık Boyun Eğmeyecek!

Savaş, kentlerin yakılıp yıkılması, yüz binlerce insanın acımasızca katledilmesi, milyonların mülteci haline gelmesi, binlercesinin denizlerde boğulması, hastalık, kolera... Nükleer silahlanma ve dehşetin her an patlayacağı korkusu... Küresel iklim değişikliği, doğanın dengesinin bozulması, ekonomik kriz, tek adam rejimleri, işsizlik, artan baskılar, gaspedilen demokratik haklar...

Her geçen gün dünyamıza ilişkin yeni felaket senaryoları ortaya atılıyor. Kimi yazarlar uygarlığın ve özellikle de Batı uygarlığının çökeceğini söylüyorlar. Kimi ünlü bilim insanları dünyayı terk etmemiz gerektiğini açıklıyorlar. Peki neden? Ne oldu da bu tür felaket senaryoları ortalığı kapladı?

Çünkü paranın egemenliğine dayanan kapitalist sistem tıkanmış durumda ve daha fazla yol alacak güçte değil. Okyanusta yüzen devasa bir geminin su almaya başladığını ve geminin kalıcı olarak onarılmasının mümkün olmadığını düşünün! İşte kapitalizmin durumu da böyle... Yaşlanmış ve kendini yenileme gücünü kaybetmiş bir sistem var karşımızda. İçten içe, derinden derine ilerleyen çürüme ve çözülme her geçen gün daha fazla açığa çıkıyor. Tabiri caizse kapitalizm bir tükenmişlik sendromu yaşıyor. Nitekim bugün dünyadaki tüm sorunların temelinde de sistemin tıkanıklığı ve tükenmişliği var.

Şöyle etrafımıza bir bakalım, ne görüyoruz? Savaş, kentlerin yakılıp yıkılması, yüz binlerce insanın acımasızca katledilmesi, milyonların yerinden olması, milyonların mülteci haline gelmesi, binlercesinin denizlerde boğulması, hastalık, kolera... Nükleer silah yarışının hızlanması, nükleer silahları kullanma tehditleri ve dehşetin her an patlayacağı korkusu... Küresel iklim değişikliği ve doğanın dengesinin bozulması... Bunlar felaket tablosunun bir kısmı. Tablonun diğer kısmında ise şunlar



var: Ekonomik kriz, çığ gibi büyüyen işsizlik, ücretlerin düşürülmesi, işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarının kötüleşmesi, 1 milyar insanın aç yaşaması... Ve tablo şöyle tamamlanıyor: Tek kişiye dayalı baskıcı rejimlerin kurulması, demokratik haklara el konulması, toplum üzerindeki baskının artması, insanların umutsuzluğa kapılması ve geleceğe olan güvenlerini yitirmesi...

Ömrünü tamamlayan kapitalist sistem, insanlığa yeni bir gelecek sunmıyor ama kendiliğinden de yıkılıp gitmiyor. Zaten bugüne kadar hiçbir sistem kendiliğinden yıkılıp gitmedi. Bozulan, işlemez hale gelen tüm kurulu düzenler toplumları daha fazla çürüttü ve kaos her alanı sardı. Bundan dolayı eski zamanlarda insanlar, bu çürüme ve kaos durumunu kıyamet alametlerine benzetmişlerdi. Ama insanlık her seferinde düştüğü gayya kuyusundan çıkmayı başardı.

İnsanlık geçmişten geleceğe bir yürüyüş halindedir. Bir avuç sömürücü asalak hariç, büyük çoğunluğun hayali; insanın insanı sömürmediği, savaşların olmadığı, tüm insanların bolluk içinde yaşadığı, barış ve özgürlük dolu bir toplum olmuştur. İnsanlığın uzun yürüyüşünde ortaya çıkan her sömürücü sistem nihayetinde çökmüştür. Şöyle tarihe bir bakarsak bunu net bir şekilde görürüz. İnsanların köle yapıldığı kölecilik sistemi, feodal beylere dayalı zulüm düzeni ya da uçsuz bucaksız toprakların üzerinde yükselen despotik Asya imparatorlukları... Ne oldu bunlara? Hepsi de yıkılıp gitti. Çünkü insanların sömürülmesine dayanan hiçbir sistem sonsuza dek ayakta kalamaz. Üreten, ama ezilen ve sömürülen insanlar neden bu şekilde yaşamayı kabul etsinler? Etmezler, etmemişlerdir, etmeyeceklerdir.

Her kurulu düzenin aslında doğuş, gelişme ve çözülüş dönemi vardır. Kapitalizm ilk ortaya çıktığında tüm eski toplumları kökünden sarstı. Çünkü kapitalizm endüstri devrimi üzerinde geliyordu. Makineli üretime dayalı bir ekonomi ve toplum ortaya çıkıyordu. Kapitalist sistem, tüm eski sistemleri çözüp parçaladı. Köylülüğü çözüp işçileştirdi ve milyonları kentlere topladı; eski toplumsal ilişkilerin yerini modern ilişkiler aldı. Daha da ileri giderek bir dünya ekonomisi yarattı ve dünyanın farklı bölgelerindeki insanları karşılıklı olarak birbirine bağladı. Teknolojinin gelişmesiyle dünya, adeta küresel bir köye dönüştü.

Lakin tüm bunları yapan kapitalizm, aynı zamanda akıl almaz bir eşitsizlik yarattı. Düşünebiliyor musunuz, bir avuç insan tüm üretim araçlarını ve sermayeyi elinde tutuyor. Meselâ 2043 kişinin toplam serveti, dünya nüfusunun %70'inin toplam zenginliğine eşit. Bu 2043 kişinin 8'inin toplam serveti ise, 3,5 milyar insanın top-



lam zenginliğine eşit... Buna karşılık, tüm zenginliği üreten işçi sınıfı iliklerine kadar sömürülüyor ve sefalet içinde yaşıyor. Afrika'da insanlar açlıktan kırılıyor. Peki, böyle bir

dünyada adalet, barış, huzur, ahlâk olabilir mi?

Oysa tüm insanlığa ve hatta daha fazlasına (gerçekte 10,5 milyar insana) yetecek ürün üretmek mümkün. Bunun için insanlık gerekli teknolojiye sahiptir. Kimi işkollarında şimdiden tam otomasyona geçmek ve robotlara dayalı üretim yapmak mümkün... Yani iş saatlerini düşürmek, tüm işsizliği bitirmek, fiziksel ve manevi gelişimleri için tüm insanlara daha fazla zaman tanımak, açlığın kökünü kazımak hayal değil. Savaşızsız, sömürsüz, özgürlük ve barış dolu toplum bir adım ötemizde. Ancak bunun için insanlığın ortakça paylaşması gereken üretim araçlarına el koyan bir avuç asalağın düzenine son vermek zorundayız.

Ömrünü dolduran, tıkanan ve çürüyen kapitalist sistem, sömürsüz bir dünya hayal eden insanlığın yoluna uzanmış devasa bir cesede benziyor. Bu cesedi tarihin çöplüğüne fırlatıp atacak olan işçi sınıfının mücadelesidir. Zira **tüm zenginliği yaratan ve üretim gücünü elinde tutan işçi sınıfıdır**. Belki şu anda işçi sınıfı tepkisiz ama unutmamalım ki tüm depremler, sakin yüzeyin altında yıllar yılı biriken enerjinin, gerilimin bir anda açığa çıkmasıyla gerçekleşir.

Geçmişten günümüze nice büyük köle isyanları olmuş, nice köylü ayaklanmaları gerçekleşmiştir. Endüstri devrimi sırasında, vahşi kapitalist sömürüye karşı başlayan işçi sınıfı mücadelesi tüm Avrupa'yı sarmış ve sermaye sınıfı birçok taviz vermek zorunda kalmıştır. Sayısız işçi ayaklanmaları olmuş, kimi yerlerde işçiler iktidarı ele almayı da başarmıştır. Meselâ bundan tam yüz yıl önce, Ekim 1917'de Rusya işçi sınıfı ve yoksul köylüler ayaklanıp iktidarı ele geçirmeyi başarmışlardı. Türkiye'de 1980 öncesinde **örgütlü, bilinçli işçiler** sömürsüz bir dünya kurmak için mücadele ediyorlardı ve patronlar, işçilerin birliği karşısında korkuyla titriyordu. İşçi sınıfının bu mücadelesi durdurulamaz. Toplumu çıkıksızlığa sürükleyen kapitalizme karşı mücadele, işçi-emekçi sınıflar için kaçınılmaz hale geliyor.

Elbette sömürsüz bir dünya kurmak isteyen insanlığın uzun yürüyüşü düz bir çizgide ilerlemiyor. Bu yürüyüşte insanlık büyük yaralar alıyor, ihanete uğruyor, yeniliyor, gerilere savruluyor, uzun suskunluk yılları geçiriyor ama her seferinde toparlanıyor, deneyim biriktirerek yeniden ayağa kalkıyor, ileriye atılıyor. Yani ezilen ve sömürülen insanlık sömürücü efendilere boyun eğmemiştir, eğmeyecektir! ■

**Ömrünü dolduran, tıkanan ve çürüyen kapitalist sistem, sömürsüz bir dünya hayal eden insanlığın yoluna uzanmış devasa bir cesede benziyor. Bu cesedi tarihin çöplüğüne fırlatıp atacak olan işçi sınıfının mücadelesidir.**





## Okuyup Büyük Adam Olmak!

### ■ Adıyaman'dan işsiz bir işçi

Okul sıralarında daha küçük yaşlardan kendi sınıf arkadaşlarımızla yarışıyoruz. Bize rekabet duygusunun yaşamı devam ettirmenin tek yolu olduğu öğretiliyor. Hırs ve rekabet üzerine kurulu eğitim sisteminde öğrencilere yarış atı muamelesi yapılıyor. Başarının ve zekânın ölçütü derslerden ve sınavlardan alınan notlar olarak görülüyor. Bireyciliği, hırsı ve rekabeti kutsayan kapitalist düzen işçi çocuklarına “çok çalışırsanız siz de ileride zengin olabilir, sınıf atlayabilir, rahat yaşayabilirsiniz” diyor. Peki, bu ne kadar doğru? Gerçekten de okuyan, çok çalışan kendini kurtarabiliyor mu?

Şu anda Türkiye’de üniversite mezunu işsiz sayısı bir milyona yaklaşmış durumda. Temmuz ayı başında Mersin’in Silifke ilçesinde Yaşlı Bakımı Bölümü mezunu Serhat Şahin çalıştığı inşaat iş güvenliği önlemleri alınmadığı için elektrik akımına kapılarak hayatını kaybetti. Bu olaydan birkaç hafta önce de İzmir’in Çiğli ilçesinde ataması yapılmayan coğrafya öğretmeni İbrahim Yeşilbağ intihar etmişti. Şimdiye kadar ataması yapılmayan 42 öğretmen intihar etti. Sözleşmeli öğretmenliği daha kârlı gören devlet, öğretmenleri çoğu zaman asgari ücretin bile altında bir ücretle çalıştırıyor. Mezun olduğu bölümle ilgili iş bulamayıp başka işlerde çalışanlar da sermayenin kâr hırsının kurbanı oluyor.

Bu tablonun sorumlusu hiç şüphesiz kapitalist sömürü

düzenidir. Kapitalizm gençlere, zengin olma, sınıf atlama hayalleri pompalıyor. İşçi çocukları daha küçük yaşlardan itibaren “oku, büyük adam ol, kendini kurtar” denilerek aslında aileleri tarafından kendi sınıfına yabancılaştırılıyor. Bilinci kariyerist bir gelecek algısıyla şekillendirilen işçi-emekçi çocukları, eğitim hayatının sonunda hiç de hazır olmadıkları bambaşka bir gerçekle karşılaşılıyor ve sonunda bir çıkışsızlığa sürükleniyorlar. Gerçeklerle baş edemeyerek bunalıma itiliyorlar.

Kapitalizmin işçi, emekçi çocuklarına aşladığı sınıf atlama hayallerinin koca bir yalandan ibaret olduğu açıktır. Kapitalist sömürü düzeni işçilere, emekçilere mutlu bir gelecek sunmak şöyle dursun içine girdiği kriz koşullarında işçi ve emekçilerin yaşamını daha da zehir etmektedir. Saldırılarını büyütmede, çıkışsızlığı derinleştirmektedir. Ancak buna dur demek bizlerin elinde.

Düzenin bizleri yalnızlaştırmasına ve yıldırmasına izin vermemeli, kendimizi ve çocuklarımızı sistemin yalanlarından ve aldatmacalarından korumalıyız. Kapitalizmin bireyciliği yerine sınıf bilincini, rekabetin yerine örgütlülüğü, hırsın yerine dayanışmayı koymalı ve yolumuza öyle devam etmeliyiz. Emeginden başka satacak bir şeyi olmayanların tek kurtuluşu kendi sınıfı için birlik olmak ve örgütlenmektir. İşçilerin, emekçilerin bu karanlıktan çıkış için başka bir yolu yoktur. Bireysel kurtuluş kavgasının çıkmaz sokaklarında kaybolmamak için örgütlü mücadeleye! ■

# Elma Hadisesi

## ■ Gebze'den bir kadın işçi

En son ziyaretlerine gittiğimde şimdi yaşları 70'lerini geçmiş olan annem ve babamla yemek sofrasındaydık, konu bir anda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın patronlarla yaptığı toplantıda "biz OHAL'i grevleri yasaklamak için kullanıyoruz" demesine geldi. Bu ifade emekli metal işçisi babamın canını fena halde sıkıyordu, hatta yerinde duramıyor, burnundan soluyordu. Babam kaç zamandır bu OHAL ve grev yasağını kahvedekilerle, komşular ve akrabalarla tartışmış. Babamın her zaman çeşitli anıları olurdu, fakat bunları ilk zamanlar dinlediğimde doğru anlayamamıştım. Konular sabit: İşçilik, fabrika, direniş, grev, sendika vs. O günlerin konusu açılıp da babam anlatmaya başladığında önceleri pek anlamadığım yalnızca hissettiğim tuhaf bir gurur ve emin olma hali olurdu ifadelerinde, tavırlarında. Gözleri bazen hafifçe ıslanır, bazen hırslanır, biz yeni kuşakları ve bugünü küçümser, aksileşir, "bu zamanın insanı boş" derdi, kızar bağırdı. Babam yetmezmiş gibi annem de anlatılanlara hatırladıklarını ekleyip sanki bizler başka bir gezegende doğmuşuz, dünya dışında yaşıyormuşuz gibi konular açıldıkça açılırdı.

Yemek sırasında bir sohbet başladı. Babam sanki o günü yaşıyormuşçasına hırsıyla, bazen bağırarak, gözleri parlayarak anlatıyordu. Olay 1970'li yıllarda fabrikada çalışırken başlarından geçmiş.

**BABAM:** O zamanlar gençtim, lafımızı bir kere söyledik, söz ağızdan çıkar ve o iş tamam olurdu. Yemeği yemiştik, yani saat öğleni geçmişti, işbaşındaydık. Dışarıdan bazı sesler geliyordu, bir arkadaş koşarak yanıma geldi "karşı fabrikanın işçileri iş durdurmuş, sonra da yolu kesmişler" dedi. Biz de hemen içeride irtibatlandık. Durumu kendi gözleriyle görmesi ve bize bilgi getirmesi için birkaç kişiyi arka taraftan E5'in kenarına gönderdik. Arkadaşlar dönünce anlattılar. Hakikatten yolu kapamışlar ve işçiler fena öfkeliymiş. Durumu öğrenince işi bırakıp doğru arkadaşların yanına gittik. Biz oraya vardığımızda başka fabrikalardan da işçiler geliyordu. Başlarda olayın ne olduğunu tam bilmiyorduk. O zamanlar işçi bir şey yaptığında diğer işçiler polismiş, yasaymış, ıvırmış, zıvırmış takmazlardı, vururdu yumruğu, alırdı alacağını!

Sorduk işçilere "hayırdır, niye iş durdurdunuz, yolu niye kapattınız" diye. Bu sıra işçiler öfkeden bir şey anlatamıyor, burunlarından soluyorlardı. Hep bir ağızdan bağırıyor "nasıl olur da böyle bir şey yaparlar, ne sanıyorlar bizi, yedirir miyiz hakkımızı, bunun hesabını soracağız" diyorlardı. Baktık öfke devam ediyor, kenara çekildik, onlarla beklemeye devam ettik. Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyorum ama hâlâ meselenin ne olduğunu öğrenememiştik. Bir süre sonra baştakilerden birinin yanına vardık, meselenin önünü arkasını öğrenmek istediğimizi söyledik. Bu sıra civardaki fabrikalardan işçiler de



toplanmış 1500-2000 kişiydik.

Hadise şuydu: Patron o günkü yemek listesinde işçilere haber vermeden, kafasına göre değişiklik yapmış. Daha doğrusu o günkü yemekte meyve olarak listede olan elma yerine portakal getirtmiş. Evet, ikisi de meyve olan bildiğiniz elma yerine bildiğiniz portakalı getirtmiş. Yemeğe çıkan işçiler listede olması gereken kırmızı elmayı değil de sarı portakalı görünce çingarı koparmışlar. Hemen toplaşmışlar, karar almışlar "ya elma hemen gelecek ya da bugün iş yok!" demişler. Patron telaş içinde oraya buraya telefon etmiş, ha şimdi ha birazdan derken elmanın gelişi gecikince işçiler işi durdurmuşlar, bununla da yetinmeyip fabrikadan çıkıp E5'i de trafiğe kapatmışlar. Fabrikada sözü geçen ve babamla konuşan işçi beraberce duvarın kenarına geçmişler ve kendisi durumu şöyle özetlemiş: "Kardeş, mesele sadece elmanın yerine portakal gelmesi değil, elmanın gelmemesi veya geç gelecek olması da değil, hatta mesele elma değil" demiş. Devam etmiş: "Bugün bize sormadan elmayı değiştirmeye cüret edenler yarın kim bilir neleri değiştirmeye niyet ederler. Bak kardeşim bu patron milletin ipini sağlam tutacaksın ki ipinden kopmasın. İp bir koptu mu bunların yapacaklarının ucu bucağı yoktur."

İşin aslını böylece tam öğrenince biraz gülümsedim "vay be" dedim, sevindim. Babam yüzüme baktı, biraz durakladı ve biraz önceki tonda devam etti; "bitmedi, söyleyeceklerimin devamı var" dedi ve ekledi: "Bizim zamanlardan sonra her şey çok geriledi, hele şimdilerde bir de sarı öküz hikâyesi çıkmış. Bebeler (acemi işçilere denirmiş) kahvede birbirine bunu anlatıp duruyor, neymiş sarı öküzü vermeyecekmişin! Bizim zamanımızda biz ipi daha elmadayken sıkı tuttuk. Sonrakiler gevşedi ve işler işçi çıkarma noktasına kadar geriledi. Bugün adamlar grevleri yasaklıyorlar, bu da yetmezmiş gibi bunu televizyondan açık açık söyleyebiliyorlar. Demek ki karşılığında bir işçi görmüyorlar, ondan coşup böyle konuşuyorlar. Bizim zamanlarda bir laf vardı: **İşçinin sopası, "adam" edilmesi gerekenlerin tımarlanmasıdır.** Tımarlayacaksın ki işçinin gücünü dibine kadar anlansın. Patronun, siyasetçisinin ipini koyuverirsen grevi de yasaklar, gün gelir sendikayı da yasaklar!"

Sevgili arkadaşlar, babamın meselesini sizlere aktarabildim mi emin olamadım. Umarım ailemin anıları bana olduğu gibi sizlere de iyi bir ders olmuştur. Hey gidi elma hey... Bir elma hadisesinden başladık bakın nereden nereye vardık. Bugün, grevlerin fırsattan istifade yasaklandığı günlerden geçiyoruz. Elmadan sonra ne çok şey değişmiş değil mi? ■





## Sağlıksız ve Güvenliksiz Çalışan İSG Uzmanları

### ■ Ankara'dan İSG uzmanı bir kadın işçi

Türkiye'de 2012 yılında çıkarılan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunuyla birlikte işyerlerinde iş güvenliği uzmanı çalıştırma zorunluluğu getirildi. Bu yolla gerekli önlemlerin alınacağı ve iş kazalarının minimuma indirileceği vaat edilmişti. Bu kanunun ardından iş kazaları sayısında azalma olması beklenirken tam tersine artış oldu. Yasa çok geniş kapsamlı olmasına karşın maalesef uygulama alanında etkili olmadı. Önemli maddeleri sürekli ertelendi. Çünkü kapitalist düzende işçi sağlığından önce kâr ve işin sürekliliği düşünülür. Patronların servetleri büyüsün, kapitalist düzen işlesin diye işçi sağlığı hiçe sayılır. Yani patronlara kıyak çekilirken, işçiye ise ölüm biçilir.

Peki, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu böyleyken çözüm olarak sunulan fakat gerçekte ayak bağı olarak görülen İSG uzmanları nasıl çalışıyor? Ben inşaat sektöründe İSG uzmanı olarak çalışıyorum. Çalıştığım işyeri evime çok uzak ve servis yok. İşyerime gidebilmek için iki araç değiştireyim. Sabah 07.30'da işte olmak zorundayım. İşe yetişmek için sabah 05.30'da kalkıyorum ve kılı kılına yetişiyorum. Akşam ise 18.00'den önce işten çıkamıyorum. Eve vardığımda ise saat 20.00'yi geçiyor. Günde 10-11 saat olmak üzere haftanın 6 günü bu şekilde çalışıyorum. Sahada çalıştığımız için sürekli hareket halindeyiz. Fizik-

sel anlamda yorulduğumuz yetmiyormuş gibi zihinsel anlamda da yoruluyoruz. Çünkü işçi sağlığı önemsenmeden kurulan iş düzeni, tedbir almadan çalışma çok büyük riskler doğuruyor. Bu da işin stresini kat be kat artırıyor.

Bu kadar sorumluluğun altında ezilmek yetmezmiş gibi patronlar bizden daha çok efor sarf etmemizi bekliyor. Sömürüye doymayan gözü aç patronlar, bizden daha uzun saatler çalışmamızı istiyorlar. Karşılığında ise geçinmeye yetmeyen ücretler veriyorlar. İki haftada sadece bir gün izin kullanabilen uzman arkadaşlarımız var. İki hafta aralıksız olarak günde 10-11 saat bu şartlarda çalışmak, işçi sağlığını nasıl etkiler düşünün; fiziksel ve zihinsel yorgunluk, stres, hastalık... Bunların yanında kendine, eşine, çocuklarına ve sosyal hayata zaman ayıramamak da cabası.

Görevi, işçi sağlığını düşünmek ve işçilerin hasta, yorgun çalışmalarını engellemek olan bir uzmanın bu şekilde çok uzun saatler çalıştırılması, kapitalist sistemin çarpıklığını ortaya koymaktadır. Kapitalist düzenin çarkı, örgütsüz işçilerle daha kolay döner. İşçiler örgütsüz olursa haklarını koruyamazlar ve insanlık dışı koşullarda çalışmaya razı gelirler. Oysaki örgütlü bir işçi haklarının ne olduğunu çok iyi bilir ve bu haklarına sahip çıkar. İnsanlık dışı çalışma koşullarına karşı gelir. Özellikle biz İSG uzmanları, işçi sağlığını etkileyen bu koşullarda çalışmayı kesinlikle kabul etmemeliyiz. Kendi sağlığımızı ve haklarımızı koruyamadan başka işçilerinkini nasıl koruyabiliriz ki? Düşük ücretlere, uzun çalışma saatlerine, kuralsız ve güvenliksiz çalışmaya karşı örgütlü mücadele etmeliyiz. ■



# İşçiler OHAL Yasaklarına Rağmen Mücadele Ediyor



## UID-DER'den Akkim işçilerine dayanışma ziyareti

İstanbul Hadımköy'de bulunan Akkim Yapı Kimyasalları fabrikasında çalışan işçiler, ağır çalışma koşullarına ve düşük ücretlere hayır demek için Petrol-İş Sendikasında örgütlendiler. İşçilerin birlik olmasına tahammül edemeyen patron, 26 işçiyi işten çıkardı. 500 işçinin çalıştığı fabrikada, işten atmalar, sendika yetki çoğunluğunu elde ettiği güne (31 Temmuz) denk getirildi. Sendikalı olarak çalışmak istediklerini söyleyen işçiler, fabrika önünde direnişe geçtiler.

UID-DER, direnişteki işçileri ziyaret ederek dayanışmasını sundu. Dayanışma ziyareti sırasında Petrol-İş Sendikası Trakya Şube Başkanı Ercan Yavuz ve Akkim işçileri, UID-DER'li işçilere sendikalaşma sürecinin nasıl geliştiğini ve işverenin sendika düşmanı tutumunu anlattılar. İşçilerin direnişini kırmak ve sendikal çoğunluğu bozmak için içeride çalışan işçilere baskı yapıldığını, istifa etmeleri karşılığında para teklif edildiğini hatta başka fabrikada çalışan işçilerin Akkim'de çalışıyormuş gibi gösterildiğini ifade ettiler.

Direnişçi işçiler, Akkim'de sağlanacak bir kazanımın, diğer fabrikalarda çalışan işçilere de örnek olacağını belirttiler. 12 Eylül öncesinde işçilerin örgütlü gücünün patronlara korku saldıığını, işçilerin şimdi her zamankinden daha çok örgütlenmeye ihtiyacı olduğunu dile getirdiler. Direnişçi işçiler, iş güvencelerinin olmadığını, iş güvenliği önlemleri alınmadığı için iş kazası ve meslek hastalığı riskinin çok fazla olduğunu anlattılar.

İçerde çalışan işçiler, direnişçi arkadaşlarına destek vermek için mesaiye kalmıyor. Direnişçi işçiler de içerdeki arkadaşlarına "Akkim'e Sendika Girecek", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz", "Siz Orada Biz Burada Omuz Omuz" sloganlarıyla sesleniyorlar.

## Avcılar Belediyesi işçilerinin ücretleri 3 aydır ödenmiyor

Avcılar Belediyesi'nin farklı bölümlerinde çalışan taşeron işçiler, maaşlarının ödenmemesini protesto etmek için iş bırakıp belediye önünde eylem yaptılar. 11 Ağustosta gerçekleşen eylemde bıçağın kemiğe dayandığını haykıran işçiler, ödenmeyen 3 aylık ücretlerini talep ettiler.

Avcılar Marmara Caddesi'nde toplanan Belediye-İş Sendikası üyesi taşeron işçiler, "Demokrasi ve Adalet Örgütlü İşçilerle Gelecek!" pankartı eşliğinde belediye binasına doğru yürüyüş yaptı. İşçiler ayrıca ödenmemiş faturalarını dallarına astıkları kuru bir ağaç da taşıdılar. Yürüyüşe Tek Gıda-İş, Tüm Bel-Sen, DERİTEKS gibi çeşitli sendikaların yanı sıra, emekten yana kurumlar ve UID-DER'li işçiler destek verdi. Yürüyüş boyunca "Avcılar İşçisi Köle Değildir", "Hak Hukuk Adalet", "Yaşasın Sınıf Dayanışması" sloganlarının dışında Avcılar Belediyesi'nin "Önce İnsan" sloganına cevaben "Hani Önce İnsandı Bıçak Kemiğe Dayandı!" sloganları atıldı.

Belediye önünde konuşma yapan Belediye-İş 2 No'lu Şube Başkanı Erol Özdemir, ücretlerini alamayan işçilerin geçim sıkıntısı yaşadıklarını söyledi, belediye yönetiminin "kaynak yok" iddiasını "Kendi önceliklerine gelince kaynak bulmakta zorlanmayanlar, her türlü savurganlığı gözümüzün önünde yapanlar, sıra biz işçilere gelince kaynak yokluğundan bahsediyorlar. Bu bizim açımızdan inandırıcı değildir" sözleriyle eleştirdi.

## Batıçim işçileri direnişe geçti

İzmir Bornova'da faaliyet gösteren Batıçim fabrikasında Türk-İş'e Bağlı Çimse-İş'ten istifa ederek DİSK/Cam



Keramik-İş Sendikası'na üye olan 10 işçi, patronun işten atma saldırısıyla karşılaştı. İşten atılmaları protesto etmek için fabrika önünde çadır kurarak direnişe geçen işçiler, fabrikada çalışan arkadaşlarına mücadeleyi sürdürme çağrısında bulunuyorlar.

Cam Keramik-İş Sendikası Genel Sekreteri Ergin Ay tarafından okunan basın açıklamasında, sendikalarına üye olan işçilerin fabrika yönetimi ve Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikası yöneticileri tarafından tehdit edildiğini, hukuksuz bir şekilde çıkarılan 10 işçinin bazılarının tazminatlarının verilmediğini ifade etti. Ergin Ay, "Nasıl milletin iradesi deniyorsa işçinin iradesine de saygı göstermek zorundasınız, iş barışının sağlanması ve sorunların diyalog yoluyla çözülmesini istiyoruz" dedi ve patronu işçilerin sendikal hak ve özgürlüklerine saygı göstermeye, atılan işçileri geri almaya çağırdı.

## Meris Tekstil'de sendika düşmanlığı: 39 işçi işten çıkarıldı

İzmir Gaziemir'de Ege Serbest Bölge'de kurulu Meris Tekstil'de çalışan işçiler Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasına üye oldukları için patronun işten atma saldırısına maruz kaldılar. Çalışma koşullarının düzeltilmesi ve iş güvencesi için sendikalaşan işçilerden 39'u işten çıkarıldı. Teksif Sendikası İzmir Şubesi, işten atmaları serbest bölge girişinde yaptığı basın açıklaması ile protesto etti.

Teksif Sendikası İzmir Şube Başkanı Faruk Aksoy yaptığı açıklamada, serbest bölgelerin patronlara sınırsız, kuralsız, hukuksuz ve denetimsiz sömürü olanağı sunduğuna dikkat çekti. Sendikanın bugüne kadarki örgütlenme çalışmalarının patron veya patron vekilleri tarafından engellendiğini ifade etti.

Son zamanlarda çıkarılan KHK'lar ile patronların daha çok kâr elde edeceklerini, işçilerinse ekmeğinin daha da küçüleceğini ve geleceklerinin karartılacağını dile getiren Aksoy, "Serbest bölgeler ve sanayi bölgelerindeki tüm çalışan emekçileri kendi işkollarında örgütlenerek mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz" dedi.



## DHL Express işçilerinden eylem

TÜMTİS sendikasına üye oldukları için işten atılan 9 DHL Express işçisi, 17 Temmuzda İstanbul Yenibosna'daki merkez ofis önünde direnişe geçti. İşçiler işlerini geri istiyorlar. Aralarında UID-DER'in de olduğu işçi örgütleri ve sendikalar, DHL işçilerine destek veriyorlar.

İşçiler ve TÜMTİS, 8 Ağustosta DHL Express merkez binası önünde basın açıklaması gerçekleştirdi. İşçilerin eylemine, Türk-İş 1. Bölge Temsilcisi, Tek Gıda-İş, Belediye-İş, DERİTEKS yöneticileri ve temsilcileri ile UID-DER'li işçiler destek verdi. Basın açıklamasını direnişçi işçiler adına, TÜMTİS İstanbul 1 No'lu Şube Başkanı Ersin Türkmen gerçekleştirdi. Türkmen, DHL Express işverenin haksız, hukuksuz, kanun tanımaz tutumuna rağmen, DHL işçilerinin işyerinin önünde onurlu mücadelelerine devam ettiğini söyledi ve bu mücadelede yalnız olmadıklarını belirterek destek verenlere teşekkür etti.

Direnişçi işçiler, içerde çalışan arkadaşlarından, kendilerine selam verenlerin, "merhaba" diyenlerin isimlerinin yöneticiler tarafından listeye alındığını ve içerdeki işçilere baskı yapıldığını aktardılar. Müdürlerin direniş yerinde kendilerine selam verip, içeride arkalarından konuşarak hakaret ettiğini söyleyen işçiler, eninde sonunda kazanacaklarına inandıklarını, mücadelede kararlı olduklarını ifade ettiler.

## Tekno Maccaferri'de grev

Düzce'de faaliyet gösteren Tekno Maccaferri'de Birleşik Metal-İş Sendikası ile patron arasında devam eden toplu sözleşme görüşmeleri tıkanı ve işçiler 31 Temmuzda greve çıktı.

Açıklama yapan Birleşik Metal-İş, patronun grevi kırmak için hile yaptığını ve bu hilenin boşa çıkarılarak greve çıktıklarını ifade etti. İşçiler talepleri kabul edilinceye dek grevi kararlıkla sürdüreceklerini dile getiyorlar. ■







# Grev Hakkımı İsterim!

İktidar grevi bir “tehdit” olarak görüyor ve işçiler daha greve çıkmadan grev yasağıyla karşı karşıya kalıyorlar. Son dönemde metal, cam, banka, sağlık gibi işkollarında işçi grevleri, hükümet tarafından yasaklandı. Patronların yüreğine su serptiği bir konuşmasında Erdoğan grevle ilgili şöyle konuştu: “Soruyorum, iş dünyasında herhangi bir sıkıntınız, aksamanız var mı? Biz göreve geldiğimizde Türkiye’de OHAL vardı ama bütün fabrikalar grev tehdidi altındaydı. Ama şimdi grev tehdidi olan yere biz OHAL’den istifade ederek anında müdahale ediyoruz. Diyoruz ki hayır burada greve müsaade etmiyoruz çünkü iş dünyamızı sarsamazsınız. Bunun için kullanıyoruz biz OHAL’i.” Erdoğan grev “tehdidini” ortadan kaldırmakla övünürken açık açık patronlara arka çıkıyor. İşçileri patronlar karşısında güçsüz ve çaresiz bırakmak istiyor. Grev hakkı olmadan işçilerin patronlar karşısında pazarlık şansı yoktur. Bu nedenle geçmiş işçi kuşakları grev hakkı için mücadele etmiş ve bu meşru hakkı yasalara da geçirmişlerdir.

Türkiye işçi sınıfı Osmanlı’nın son dönemlerinden başlayarak bu güne kadar çok zor koşullarda grevler düzenledi. Tersane, tramvay, dokuma gibi işkollarında gerçekleşen grevlerin kimini kazandı, kimini kaybetti. Her grev işçilerin mücadele tarihine yazılmış bir deneyimdir. İşçiler daha örgütlü, daha bilinçli mücadele etmeyi öğrenirler grevlerde. Boşuna dememişler grevler işçi sınıfının mücadele okuludur diye! İşte bu grevler, yani işçilerin-üretenlerin mücadelesi şairleri de etkilemiştir. Grev kelimesi şiirlerde yaratıcı bir imgeye dönüşmüştür. Elbette her şair grevi yazmadı, yazamazdı. Çünkü grev üzerine yazmak taraf olmaktır. Yüzünü sömürülen, aşağılanan yoksul işçilere dönmektir. Örgütlendiklerinde geleceği onların kuracağını bilmektir. Egemenlerin baskılarına boyun eğmemektir. O nedenle az ama öz oldu grev şiirleri.

Stop!  
Fren!  
Zıkk!  
Dur-du!  
Amele  
Başparmağını tele

Dokundurdu!

Akümülatör, dinamo, motor, buhar, benzin

Elek-trik!

Tirrrrrrk!

Dur-du!

Yüksek tuğla bacalarda dumanlar donakaldı,  
Koptu kayışlar!..

Nâzım Hikmet 1923 yılında bir dergide yayınladığı “Grev” adlı şiirinde fabrikaları böyle betimliyordu. Grev daha ilk anda sessiz ve hareketsiz bir atmosfere neden olur. Bu sessizlik işçilerin “artık yeter” çığlığıdır. Fırtınanın başlangıcıdır. Gerçekten de grev hayatı durdurabilir. Her şey işçinin elinin şaltere uzanmasıyla bir anda duruverir. Artık işçi için grevden başka bir çıkar yol yoktur. Sıra kolların paylaşımına gelecek, taraflar bütün örgütlülüğüyle meydana çıkacak, kazanan ve kaybeden grevin sonucunda belli olacaktır. Daha kararlı olan, daha örgütlü olan kazanacaktır.

1963 yılında İstanbul’da Kavel Kablo fabrikasında işçiler, el konulmak istenen haklarını korumak için greve çıkarlar. Oysa kanunlarda grev yasaktır. Buna rağmen Ocak ayının soğuk günleri grev ateşiyle ısınmaya başlar. İki ay boyunca grev bayrağını dik tutan işçiler bütün taleplerini patrona kabul ettirirler. Üstelik grev yasağını delen işçiler, Türkiye işçi sınıfına da grev hakkını armağan ederler. Grev hakkı yasalara geçer. “Kavel yasası” olarak anılan yasayla meşru, fiili bir hak olarak kullanılan grev, yasal bir hak olarak da tanınır. Kararlı ve örgütlü işçiler grevin ne denli önemli bir mücadele aracı olduğunu ortaya koymuştur.

İşime karım dedim

Karıma Kavel diyeceğim

Ve soluğum tükenmedikçe bu doyumsuz dünyada

Güneşe karışmadıkça etim

Kavel grevcilerinin türküsünü söyleyeceğim

Ve izin verilerse Kavel Grevcileri,

İzin verilerse İstinyeli emekçi kardeşlerim,

İzin verilerse Kavel Grevcileri,

Ve ben kendimi tutabilirsem eğer, sesimi tutabilirsem

O çoban ateşinin yandığı yerde, Kavel’de,

O erkekçe direnilen yerde, Kavel’de





Karın altında nişanlanıp dostlarımin arasında  
Öpeceğim nişanımı Kavel kapısında  
Ve izin verirlerse İstinyeli emekçi kardeşlerim  
İzin verirlerse Kavel Grevcileri  
İlk çocuğumun adını Kavel koyacağım

Şair Hasan Hüseyin, Kavel işçilerinin mücadelesine adanmış şiirinde “Kavel”i artık bir fabrika ismi olmaktan çıkmış, direnen, mücadele eden ve hakkını alan işçi imgesine dönüştürmüştür. Grev öyle önemlidir ki “işime, karıma Kavel diyeceğim, ilk çocuğumun adını Kavel koyacağım” der şair. Grev bir işçinin hem kendisinin hem ailesinin hem de ait olduğu sınıfın haklarını koruyup geliştireceği bir haktır. Greve çıkan işçi büyük işçi sınıfı ailesinin bir parçası olduğunu görür ve yalnız olmadığını anlar. Kendine ve sınıfına duyduğu güven kat be kat artar. Zaten grevin sırrı burada yatar: Grev işçiyi eğiten bir okuldur, işçinin kendine, sınıfına ve haklı davasına duyduğu güvenin büyümesidir. Grev işçilere cesaret verir.

Atilla İlhan “Grev” şiirinde işçilerin birlikten gelen cesaretini ve grev hakkına sahip çıkmalarını anlatır:

Oy bilesin ki ben haa  
Taş döven demir döven  
Oy bilesin ki ben haa  
Toz toprak içinde şanlı  
Sıfatım kat’i çopur  
Ellerim mağrur yağlı  
Oy bilesin ki ben haa  
Yerden cevahir söken  
Zincirin yitirmiş dev  
Erkân üzredir feryadım  
Grev hakkımı isterim  
Grev hakkımı isterim  
GREV!

12 Eylül 1980 askeri darbesine dek birçok grevde işçiler, böyle tok bir sesle grev hakkına sahip çıktılar. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, MESS Grevleri, DGM Direnişleri ve daha nice mücadelelerde işçiler sınıflarına yaraşır kararlı bir tutum aldılar. Bu mücadeleler sayesinde Türkiye işçi sınıfının ekonomik kazanımları da demokratik hakları da ilerledi. Toplum daha güzel bir gele-

cek ümidi ve bu geleceği mücadeleciler işçilerin yaratacağı inancı sarıp sarmaladı. İşçi sınıfı artık toplumsal ilerlemenin lokomotifi olmuştu. Bu durum sanatçılara da ilham veriyordu. Sinemacılar, şairler, yazarlar, aydınlar işçi sınıfının mücadelesine destek vermekten, onun bir parçası olmaktan onur duyuyorlardı. İşçi sınıfının mücadelesini destekleyen sanatçılar, yaratıcılıklarını; egemenlerin toplumu çürütmesine, yozlaştırmasına, uyuşturmasına dur demek için kullandılar.

**dalga dalga büyü gel  
grev grev yürü gel  
kavgadan kaçmak olmaz  
yüreğini al da gel**

İşçi sınıfından yana olanlar yüreklerini alıp gelmişti. Artan grevler, mücadelelerin çeşitlenip yaygınlaşmasını sağlamış ve toplum büyük bir örgütlenme seferberliğine girişmişti. İşte bu durum sermaye sınıfı için alarm zillerinin çalmasına neden oldu. Sermaye sınıfı ve ordu ele ele vererek 12 Eylül askeri faşist darbesini tezgâhladı. Darbenin daha ilk günlerinden itibaren grevler yasaklandı, işçi örgütleri kapatıldı. Grevlerde kazanılan tecrübe ve birikimin yeni işçi kuşaklarına aktarılmasının önü kesildi. Aktarma kayışları koptu. Bugün geldiğimiz aşamadaysa OHAL grevleri yasaklamak için tehdit olarak kullanılıyor. Bu durumun sonucu işçi sınıfı üzerindeki sömürü ve baskının artması, sermayenin kârının katlanarak büyümesidir.

Tarihin bu kesitinden de alınacak çok büyük bir ders var: Greve düşman olanları iyi tanımak ve grevi yasaklayanlara karşı öfkeyi bilemek gerek. Patronların ve hükümetin el ele vererek grevleri yasakladığını hiç ama hiç unutmamak gerek. Bilinçlenmeye, örgütlenmeye devam etmek gerek. Şunu çok iyi biliyoruz ki günü geldiğinde işçi sınıfı ayağa kalkacak ve sömürü düzenine “yeter” diyecek.

**Direnç çiçeğinin gülleri geç açar  
Çatlattığı kayadan su gürül gürül akar  
Kavgayı büyütüp öfkeyi bileyen  
Ateşten bir yürek özgürlük isteyen  
Yarını kuracak depremleri bekle  
Umudun yitirme birliğini örgütüle! ■**





## Mısır'da dokuma ve iplik işçilerinin grevi büyüyor

Mısır'ın Mahalla kentinde 6 bini aşkın iplik ve dokuma işçisi, 7 Ağustosta süresiz olarak greve çıktı. Mısır İplik ve Dokuma fabrikası işçilerinin grevi, Cumhurbaşkanı Abdülfettah el Sisi'nin ve parlamentonun vaat ettiği %10 prim sözünü tutmamaları üzerine patlak verdi. Cumhurbaşkanı Sisi, Haziran ayında kamuda çalışan tüm işçilere %10 zam sözü vermişti. Hükümet, Temmuz ayında yaptığı bir açıklamada ise bu zammın fabrika işçilerini kapsamadığını duyurdu. İşçiler, ücretlerinin yükseltilmesini ve ayrıca ödemesi geciktirilen geçmiş ayların primlerinin de ödenmesini istiyorlar.

Pazartesi 6 bin işçiyle başlayan grev, on bin işçinin daha katılmasıyla büyüdü. 25 bin işçinin çalıştığı dokuma ve iplik fabrikasında işçilerin yarından fazlasının greve çıkması, üretimde ciddi aksamaların yaşanmasına sebep oluyor ve bu durum hükümet üzerinde baskı oluşturuyor. Grevin ülkede enflasyonun yüzde 29,8'den yüzde 33'e yükseldiği, işçi ve emekçilerin alım gücünün giderek düştüğü bir dönemde patlak vermesi, işçilerin gün geçtikçe ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarına daha fazla tahammül edemediklerini gösteriyor.

Gharbiya Valisi Ahmed Deif Saqr, fabrika müdüründen işçilerle görüşmesini ve işçilerin grevi sonlandırmasını istedi. İşçiler, birikmiş prim ve ikramiyelerin tümü ödeninceye ve bu konuda hükümetin ilgili bakanlığı tarafından resmi düzeyde bir karar çıkartılınca kadar greve devam edeceklerini açıkladılar.

## Perulu öğretmenlerin grevi dayanışmayla büyüyor

Hükümet ile öğretmenler sendikası arasında ücret ve çalışma koşulları hakkında yapılan görüşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, öğretmenler bölgesel olarak 15 Haziranda greve başladılar. On bini aşkın öğretmenin eylemleri, Peru'nun başkenti Lima meydanlarında yapılan protesto gösterileriyle ve sağıktan, taşımaya farklı sektörlerden işçilerin destek eylemleriyle devam ediyor. Farklı eyaletlerden Peru'lu öğretmenler ve sağlık çalışanları, 60 günü aşkın süredir başkent Lima'da grevleri devam eden öğretmenlere destek için greve çıktılar. Öğretmenler sendikası ve sağlık çalışanları, işten atılma tehditlerine rağmen 6 Ağustosta greve katıldılar.

Doktorlar ve öğretmenler, hükümetten çalışanlara saygı göstermelerini ve daha yüksek ücret, daha iyi çalışma koşulları talep ediyorlar. Ayrıca doktorlar ve öğretmenler, hükümetten kamu, eğitim ve sağlık bütçeleri için ayrılan payın yükseltilmesini istiyorlar.

Eğitim Bakanı, Pazartesi günü işbaşı yapmamaları durumunda, öğretmenleri yeni sözleşmeyle 600 dolara çıkarılan ücretlerde ciddi kesintiler yapılacağı konusunda tehdit etti. Tüm hafta işe gitmemeleri durumunda ise işten atılacaklarını duyurdu. Bakanlık tarafından yapılan "grevi bırakıp okullara dönen öğretmenlerin polis eskortluğu eşliğinde okula gidip gelebileceği ve korunacağı" gibi duyurularla öğretmenler bölünmek ve grev sonlandırılmak isteniyor. Ancak öğretmenler ve onlara destek veren sağlık çalışanları taleplerinin karşılanması konusunda kararlılar ve mücadelelerini dayanışmayla büyütüyorlar. ■



# Sararmadan Dökülen Yapraklar

## ■ Sancaktepe'den bir kadın işçi

Hemen hemen her gün, televizyon kanallarında, gazete haberlerinde uyuşturucu madde kullanan gençlerin, içler acısı görüntüleri yayınlanıyor. Sağlık uzmanlarından siyasetçilere kadar herkes özellikle son yıllarda bonzai kullanımında çok büyük bir artışın olduğuna dikkat çekiyor. Bonzai ve uyuşturucu konusu çokça tartışılıyor. Peki, **neden gençler uyuşturucu madde, bonzai kullanıyor?**

Pek “değerli” akademisyenler, psikologlar, sorunun kaynağını “çözmüşler” aslında. Gençlerin uyuşturucu kullanmasının gerekçelerini sıralamışlar kendilerince: “Arkadaşlarına veya bir gruba uyum sağlamak için”, “kendilerine yaşattığı his hoşlarına gittiği için”, “gençler risk alma ve yeni şeyler deneme eğilimindedir ve bu maddeleri kullanmayı heyecan verici buldukları için”, “aileleriyle bağ kuramadıkları için”, “depresyon, zihinsel ve duygusal problemleri olduğu için”, “teknolojiyle yalnızlaştıkları için” vs vs.

Seminerlerde, televizyonlarda, gazetelerde daha bunlar gibi birçok nedenden kaynaklı gençlerin uyuşturucu kullanmaya yöneldiklerini anlatıyorlar. Hatta kimi profesörler, uyuşturucu kullanımı tamamen ailenin hatası olarak gösteriyorlar. Uyuşturucu üretimini yapanları, uyuşturucu trafiğini kontrol edenleri, buna göz yuman, bundan kazanç sağlayan devletleri, polis gözetiminde okul önlerinde, kafelerde gençlere uyuşturucu sağlayanları bir çırpıda masum ilan ediyor.

Peki, uyuşturucu kullanımının her geçen gün arttığı farkında olan devlet, sağlık kuruluşları vs. ne yapıyor? Sivil toplum kuruluşlarına verdiği iftarda Cumhurbaşkanı; “Kendinden geçmiş şekilde bulunan gençler bize ciddi sorumluluk yüklüyor. Her ne kadar Avrupa ülkelerinin çok çok altında da olsa bizim bu sorunu kangrene dönüştürmeden tedavi etmemiz gerekiyor” diyor. Cumhurbaşkanı her ne kadar Avrupa’daki kadar yaygın değil diye bizi rahatlatmaya çalışsa da resmi rakamlara göre Türkiye’de bağımlılık oranı son 3 yılda yüzde 20, son 10 yılda ise yüzde 40’lık bir artış göstermiş. Üsküdar Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sevil Atasoy da, madde kullanımına bağlı ölümlerin geçen yıla oranla 4 kat arttığını, ölü sayısınının 162 kişiden 628 kişiye çıktığını belirterek, tehlikenin büyüklüğüne dikkat çekiyor.

Yapılan uyuşturucu operasyonlarına, velilere ve eğitimcilere verilen görevlere, televizyonda, basında yapılan haberlere ve kamu spotlarına rağmen uyuşturucu kullanımındaki “sıçrama” azalmıyor. Demek ki sorun eğitim, ailelere sorumluluk yüklenmesi, polisin baskınlar yapması ile çözülebilecek bir sorun değil. Bonzai gibi uyuşturucu maddelerin kullanımındaki artışın gerçek nedeni, kapitalist sistemin çürümesi ve gençleri umutsuzluğa sürüklemesidir. Bataklığı kurutmadan, bataklığın ürettiği pislikleri ortadan kaldırmak mümkün değildir.

Oyun çağlarındaki çocuklar, aileye katkı sunabilmek, okuyabilmek için, fabrikalarda, atölyelerde, ölüm çarklarının birer parçası haline geliyorlar. Genç yaşlarda hayatın ağır yüküyle tanışıyor küçük bedenleri. Umutsuzluk, çıkarışızlık, yoksulluk hayatlarının baharında karşılıyor onları. Yarış atı gibi okullarda, sınavlarda geleceksizliğe koşturuluyor çocuklarımız. Oysa ne vaatler veriliyor onlara. Okul bittiğinde her birinin güzel bir işi, mesleği olacak deniyor. Gençler, ellerinde diplomalarla işsizliğin pençesinde kıvrılıyor, yaşama dair umutlarını kaybediyorlar. Uyuşturucu kullanımı, kapitalist düzenin çocukları ve gençleri sürüklediği çıkarışızlığın bir sonucudur. Örgütsüz ve bilinçsiz oldukları için gerçek çıkış yolunu göremeyen gençler, bu insanlık dışı düzenin sorunlarından uzaklaşmak isterken uyuşturucu tuzağına düşüyorlar. Bu seçeneği önlerine koyan da kapitalist düzenin ta kendisidir. **Okullarda, mahalle aralarında, özellikle emekçi semtlerinde torbacılar kol gezmektedir.** Çünkü yaşamlarından memnun olmayan gençler, düzene isyan etme potansiyeli de taşırlar. Gençlerin devrimci mücadeleye katılmasından korkan düzen güçleri, genç beyinleri uyuşturucunun, bonzainin kucığına iterler. Düşük fiyatlarla alınabilen bonzainin emekçi semtlerinde satılması boşuna değildir. Bonzaiden ölen, zengin bir çocuk ya da genç görmedik haberlerde.

Çocuklarımızı, gençlerimizi bu bataklıktan kurtarmanın yolu, sağlık seminerleri, okullarda verilen eğitimler, kamu spotları, televizyon ve gazetelerde sürekli olarak uyuşturucunun ne kadar kötü olduğunu anlatmak, yazmak değildir. Tüm kötülüklerin anası kapitalizmdir. Gençlerimiz, örgütlü bir biçimde işçi sınıfının devrimci mücadelesinin saflarına katılmadan, yalnızlıktan ve çıkarışızlıktan kurtulamazlar. ■

# Kadına Şiddetin Bahanesi Çok!



**İktidar erkek şiddetini kışkırtırken emekçi halkı duyarsızlaştırmak, yozlaştırmak, vicdanını köreltmek istiyor. Tüm bunlardan sadece pislik ve zulüm türüyor. Durum buyken ezilen, sömürülen, şiddete, baskıya maruz kalan emekçi kadınlar için zincirleri kırmaktan, birlik olmaktan başka çıkar yol yoktur.**

Dünyanın her yerinde kadına yönelik şiddet giderek artıyor. Türkiye’de de durum çok vahim. Son yıllarda Türkiye’de emekçi kadının üzerindeki yük ve baskı katlanılmaz biçimde ağırlaşıyor, şiddet çığırından çıkıyor.

Özgecan’ın katledilmesinden sonra emekçi sınıfın kadınları “bu son olsun” dediler ve kadına yönelik şiddetin durdurulmasını istediler. Ama her şey daha kötüye gitti, bu vahşi cinayetten sonra şiddet daha da arttı. Neden? Çünkü **iktidarın söylemi ve eylemi, kadına şiddeti normalleştiren bir hava yaratıyor**. İktidardakilerin erkek-egemen zihniyeti ve şiddeti körükleyen politikaları neticesinde, bazı erkekler kendilerinde kadınlara her türlü zalimliği yapma hakkını görüyorlar. Ne yazık ki kadına şiddet uygulamanın bahaneleri sınırsız biçimde çeşitleniyor.

Örneğin şort giyen bir kadın, otobüste suratına tekme yedi. Başbakan Binali Yıldırım, “tekmeleyeceğine mırıldanırsın” diyerek şort giyen kadına tepki göstermenin haklı olduğunu ima etti. Bu açıklama ve benzeri tutumlar aynı tarzda şiddet olaylarının tekrarlanmasına sebep oldu. Saldırgan serbest bırakıldı. Parkta yürüyüş yapan hamile bir kadın saldırıya uğradı. Nişanlısı şort giyen kadının saldırıya uğradı. Parkta gezen bir başka kadın güvenlik görevlisinin saldırısına uğradı... “Namus” gerekçesiyle katledilen kadınların katilleri mahkemelerde “iyi hal indirimi” aldı, cezasız bırakıldı ve başka katliamların önü açıldı. Hükümetin koruduğu, kolladığı Ensar Vakfı’nda tacizler, tecavüzler ortaya çıktı. Emekçi, yoksul insanların çocukları cinsel istismara uğradı. Devletin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı, “bir kereden bir şey olmaz” demeye getirdi. Suriyelilere gözdağı veren Başbakan Yıldırım, “Suriyelilerden taşkınlık çıkaran varsa gerekeni yapın, güvenlik güçlerine bildirin, gerekirse ülkelerine göndeririz” açıklamasında bulundu. İki gün sonra gözü dönmüş iki cani, Suriyeli hamile bir kadına tecavüz ettiler, onu, karındaki bebeğini ve 11 aylık bebeğini katlettiler. Kadına yönelik şiddet, hükümetin cesaretlendirmesi ve teşvikiyle işte bu denli boyutlanmış, çığırından çıkmıştır.

Kadının sakız çiğnemesi, giyimi, makyajı, kahkaha at-

ması, gülmesi, sigara içmesi, hamileyken sokağa çıkması, geç saatte dışarıda olması, parkta gezmesi, kürtaj hakkını istemesi, sezaryeni tercih etmesi, erkek arkadaşıyla el ele tutuşması, kızlı-erkekli okuması, 25 yaşına geldiği halde evlenmemiş olması, çocuk doğurmaması, boşanmak istemesi ve daha pek çok şey devletin “sorunu” haline geliyor. **İktidardakiler kadını itaatkârlık ve kanaatkârlık kalıbının içine sokmaya, ona kendi ahlâk anlayışlarını dayatmaya çalışıyorlar**. Oysa çok açık ki kadınlara ahlâk dersi vermeye çalışan iktidarın kendisi ahlâksızlık üretiyor! Medyadan yansıyan şiddet, taciz, tecavüz ve istismar haberlerindeki artış bir yana, geçtiğimiz sene hükümetin çıkarmak istediği ve tecavüzcünün mağdurla evlenmesi durumunda hapis cezasının ertelenmesini öngören yasa taslağı bu gerçeği kanıtıyor. Kız çocuklarını tecavüzcüsüyle evlenmeye zorlayan, tecavüzcüyü affeden ve hatta ödüllendiren bu zihniyet de bu ahlâk anlayışı da emekçi kadının düşmanıdır.

Toplumunu yapay temelde bölüp kutuplaştırarak tabanını sağlamaştıran AKP hükümeti, şimdi de müftülere nikâh yetkisi meselesini gündeme getirdi. Oysa toplumda böyle bir sorun yok. Ancak iktidar böyle bir sorun yaratarak toplumu daha fazla kutuplaştırıyor ve müftü nikâhı istemeyen kadınları saldırının hedefi haline getiriyor. Yani hükümetin derdi yine kadınların ezilmesi, susturulması, “yeri geldiğinde” dövülmesi, öldürülmesi değil nikâhın nasıl kılılaacağı! Böylelikle toplum dindarlık görüntüsü altında kindarlığa doğru sürüklenirken, kadınlar toplumdan soyutlanarak saldırıların daha fazla hedefi haline getiriliyor.

İktidar erkek şiddetini kışkırtırken emekçi halkı duyarsızlaştırmak, yozlaştırmak, vicdanını köreltmek istiyor. Tüm bunlardan sadece pislik ve zulüm türüyor. Durum buyken ezilen, sömürülen, şiddete, baskıya maruz kalan emekçi kadınlar için zincirleri kırmaktan, birlik olmaktan başka çıkar yol yoktur. İşçi sınıfının saflarında oluşturulacak **birlik ve mücadele** zalimlerin egemenliğini başlarına yıkacak, karanlıkları aydınlatacak, çürüyen toplumdan pırl pırl bir gelecek yeşertecektir! ■



# Çocuklar Öldürülmesin Şeker de Yiyebilsinler!

**E**gemenlerin dünyayı yıkıma sürükleyen paylaşım ve rekabet savaşları devam ediyor. Güzelim dünya milyonlarca insan için adeta bir cehennem. Birinci Dünya Savaşı 18 milyon insanın katledilmesiyle sonuçlanırken, İkinci Dünya Savaşı 70 milyonla bu sayının fersah fersah ötesindeydi. Ancak ne var ki dökülen bunca kan kapitalistlerin paylaşım savaşını engellemeye yetmedi. Milyonlarca ölü, milyonlarca sakat, milyonlarca acılı insanın varlığı talan savaşlarını durdurmaya yetmedi. Bugün Ortadoğu yanıp kavruluyor. Üstelik alevler çok uzaklara, Pasifik sularına kadar yayılmak üzere.

Pasifik Okyanusu'nun halkları emperyalist savaş nedeniyle geçmişte de çok büyük acılar çektiler. İkinci Dünya Savaşının sonlarına gelindiğinde ABD, dünyanın efendisi olduğunu göstermek için harekete geçmişti. Rakiplerine ve özellikle de Sovyetler Birliği'ne gözdağı vermek için 6-9 Ağustos 1945'te Japonya'ya atom bombaları attı. Hiroşima ve Nagazaki'de birkaç saniye içinde on binlerce insan öldü. Ot, çiçek, ağaç, kelebek, karınca... canlı olan ne varsa kavruldu, yok oldu. Kavurucu bir radyasyon her şeyi yaktı, tüm nefesleri, bulutları, toprağı ve suyu zehirledi.

İşçi sınıfının şairi Nâzım Hikmet, yaşanan tarifsiz acıların yükünü yüreğinde hissetti, bu acıları dizelerinde dile getirdi. Egemenlerin çıkar savaşlarıyla kaderi belirlenen, yaşamı elinden alınan minicik çocukları anlattı:

İşler atom reaktörleri işler  
Yapma aylar geçer güneş doğarken  
Ve güneş doğarken ölür bir çocuk  
Ölür bir Japon çocuğu Hiroşima'da  
On iki yaşında ve numaralı

Ve ne boğmacadan ne menenjitten  
Ölür bin dokuz yüz elli sekizde  
Ölür bir Japon çocuğu Hiroşima'da  
Dokuz yüz kırk beşte doğduğu için

Böylesi bir felaket daha önce ne görülmüş, ne duyulmuş ne de yaşanmıştı. Bombanın patladığı alanda sıcaklık 4 bin dereceye çıkıyordu. Bu ısı, saniyeler içinde bombanın düştüğü yerden 5 kilometrelik bir alana yayılıyor, önüne çıkan her şeyi kavuruyordu. Canlı, cansız her şey artık yalnızca küldü. Üç gün aradan sonra sıra Nagazaki'ye gelmişti. Nagazakileri de aynı son bekliyordu. İki kente atılan atom bombalarıyla 300 bin insan hayatını kaybetti. Daha da fazlası sakat kaldı. Milyonlarcası ise dinmek bilmeyen acılara mahkûm edildi. Hayatta kalanlar çürüyüp dökülen etlerinin acısını çektiler. Bombaların atıldığı kentlerde yıllarca bir tutam ot bile bitmedi. On yıllar sonra bile doğan çocuklar radyasyonun etkisiyle genetik bozukluklarla doğdular. Sakatlıklar, kanser vakaları önlenemez bir şekilde artıyor, insanlar her gün ağır ağır ve büyük acılar çekerek ölüyordu. Denizlerdeki balıklar bile artık zehirdi. Japon balıkçılarının türküleri pırl pırl mavi sulardan yayılan ölümü anlatıyordu.

Balık tuttuk  
Yiyen ölür  
Elimize değen ölür.  
Tuzla, güneşle yıkanan  
Bu vefalı, bu çalışkan  
Elimize değen ölür.  
Birden değil, ağır ağır,  
Etleri çürür, dağılır.  
Elimize değen ölür...



Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarının ardından kapitalistler bir daha böylesi yıkımların asla yaşanmayacağı yalanını söylediler yıllarca. Ancak söyledikleri yalanların ortaya çıkması çok uzun sürmedi. Emperyalist güçler bölgesel çatışmalarla yeni katliamlar gerçekleştirirken, bir yandan da Üçüncü Dünya Savaşının fitilini ateşlediler. Kendi aralarında imzaladıkları sözde “silahsızlanma” anlaşmalarını ikiyüzlüce her fırsatta gözümüze sokarken, kapalı kapılar ardında adeta nükleer silahlanma yarışına giriştiler. Tüm bunların sonucunda milyonları bekleyen ölümün adı atom ölümüdür artık. Ve kapitalistler doymuyorlar, yeni kurbanlar arıyorlar...

**Bir bulut vardı dünyada  
İşi: öldürmekti yalnız...  
Ve doymadı ve doymadı  
Yeni kurbanlar arıyor.  
Atom ölümüdür adı,  
Karanlıkta bağıyor.**

Yeni nüfuz ve pazar alanları için emperyalist güçler dünyayı yeniden paylaşma yarışına girmişlerdir ve onlar için silahlanma çok önemli. İşçi sınıfı daha da yoksullaştırılıyor, kazanımlarına dönük saldırılar hız kesmeden devam ediyor, sağlık ve eğitim alanında bütçeler küçülüyor ama silahlanmaya ayrılan bütçe giderek büyüyor. Silah tekelleri, egemenler, hükümetler “savaş, savaş, savaş” diyor. Yoksul emekçi halklarsa dünyanın dört bir tarafında güne patlama ve çatışma haberleriyle uyanıyor. Emperyalist savaşın alevlerinden kaçan insanların, çocukların cansız bedenleri vuruyor kıyıları. Onların acıları boğazımızda düğümlemiş bir yumru oluyor. Daha oyun ça-

ğındayken savaşın ne olduğunu öğrenmek zorunda kalan çocuklar doyuya şeker bile yiyemeden göçüp gidiyorlar emperyalistlerin kâr hırsı uğruna.

**Benim sizden kendim için  
Hiçbir şey istediğim yok.  
Şeker bile yiyemez ki  
Kâğıt gibi yanan çocuk.  
Çalıyorum kapınızı,  
Teyze, amca, bir imza ver.  
Çocuklar öldürülmesin  
Şeker de yiyebilirsiniz**

Nâzım Hikmet bu dizeleri yazdığında takvimler 1956'yı göstermekteydi. Aradan geçen 61 yıl içinde işçi-emekçi sınıflar kadınıyla, erkeğiyle, çocuğuyla aynı kadere defalarca mahkûm edildi. Sayısız kez toplu kıyımlardan, katliamlardan geçirildi. İşçi sınıfı için hem çalışma hayatını hem de yaşamı cehenneme çeviren, dünyayı ve insanlığı yok oluşturan kapitalist sistem, işçi sınıfına acı ve kederden başka ne verebilir ki? Aynı acıların yaşanmaması için, emperyalistlerin kanlı planlarını bozmak için tek çıkar yol işçi sınıfının örgütlenmesi, birlikte hareket etmesidir. Nâzım ustanın dediği gibi, gelin hep birlikte savaş canavarını yok etmek ve barışı yeryüzüne hâkim kılmak için savaş cengine girelim.

**Büyük bir birlik kuralım,  
Canavarı susturalım.  
Savaş cengine girelim,  
Canavarı yok edelim.**

Bu cenk, işçi sınıfının sömürü sistemi kapitalizmi yıkma üzere girişeceği bir cenktir! ■





# İşçilerin Sordukları /58

İşyerlerinde yaptığımız iş nedeniyle karşı karşıya kaldığımız riskler iş kazalarına ve meslek hastalıklarına neden olmaktadır. Patronlar bu riskleri ortadan kaldırmak, işçilerin sağlığının korunması ve güvenliği için her türlü önlemi almak zorundadırlar. Bu önlemlerin içerisinde kişisel koruyucu donanımlar büyük önem taşımaktadır.

## Kişisel koruyucu donanım nedir, neye göre verilir, nelere dikkat etmeliyiz?

Çalışırken ellerimiz, ayaklarımız, kollarımız, derimiz, başımız sürekli risk altındadır. Bu organlarımızı korumak için verilen baret, eldiven, iş elbisesi ve ayakkabısı, maske, kulaklık, gözlük gibi araçlar kişisel koruyucu donanımlar olarak adlandırılmaktadır. Ayakkabı, eldiven, gözlük, kulaklık gibi koruyucu ekipmanlar işçilere ücretsiz olarak verilmelidir. Koruyucu donanımların bakımı ve onarımı, ihtiyaç durumunda değiştirilmesi patrona aittir. Koruyucu donanımlar işçinin çalıştığı ortama göre verilmelidir. Bunun için önceden işçilerin çalıştığı yerlerde iş güvenliği uzmanlarının yönlendirmesiyle ortam ölçümleri yapılmalıdır. Bu ölçümlerin sonucunda işçilere hangi tür maskenin, kulaklığın, iş ayakkabısının, gözlüğün verileceği saptanmalıdır. Koruyucu donanımların kendisinin bir risk yaratmaması, kaliteli olması ve işçiye zarar vermemesi önemlidir. Hijyenik şartlarda muhafaza edilmesi sağlanmalıdır. Örneğin tozlu bir ortamda çalışan işçinin dinlenme ve vardiya bitimlerinde maskesini çalıştığı alanda açıkta bırakmaması sağlanmalıdır. Bunun için gerekli saklama yerleri yapılmalıdır. Belirlenen standartlara uyulmalıdır. Kullanımı işçinin sağlık durumuna ve ergonomik gereksinimlerine uygun olmalıdır. Özellikle ayakkabı ve iş elbisesi mevsimlere göre verilmeli, yazlık-kışık diye ayrılmalıdır. Koruyucu donanım her bir işçiye ayrı ayrı verilmelidir.

## Yasalarda koruyucu ekipmanları ele alan maddeler nelerdir?

6331 sayılı İş Güvenliği ve Sağlığı Kanunu'nun 30. maddesine dayanılarak çıkarılan Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik işyerlerinde koruyucu donanımlarla ilgili yapılması, alınması ve uyulması gereken kuralları içermektedir. 2 Temmuz 2013 tarihli yönetmelikte "Kişisel koruyucu donanım, iş kazası ya da meslek hastalığının önlenmesi, çalışanların sağlık ve güvenlik risklerinden korunması, sağlık ve güvenlik koşullarının iyileştirilmesi amacıyla kullanılır. İşveren, toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik verir" denmektedir.



## İşyerlerinde işçilerin karşılaştığı sorunlar nelerdir?

İşçilere işyerlerinde yeterli koruyucu donanımlar verilmemektedir. Verilse bile uzun süre kullanılması istenmektedir. Örneğin çoğu işyerinde yılda bir kez iş ayakkabısı verilmekte ve bu ayakkabının yaz-kış giyileceği söylenmektedir. Verilen maskelerin ne kadar sıklıkla değiştirileceği belirtilmemekte, işçiye "hava almada zorlanıncaya kadar kullanacaksın" denilmektedir. Kullanılan eldivenlerin sıklıkla değiştirilmemesi gerektiği, yırtılıp parçalanıncaya kadar kullanılması gerektiği söylenmektedir. Patronlar koruyucu donanımların fazla gitmemesi, bitmemesi, yeniden yeniden alınmaması için işçilere sürekli uyarılarda bulunurlar. Kaliteli ve iyi olan koruyucular alınmaz. Çünkü kaliteli olan her şey pahalıdır. Bu da patronun kârının azalması demektir. O yüzden ucuz ve gerçekte işçiye korumayan koruyucu ürünler alınmaktadır. Patronlar için işçilerin ayağı su toplamış, mantar olmuş, derisi alerji olmuş, kulağı iltihaplanmış önemli değildir.

## İşyerinde kişisel koruyucular verilmediğinde ne yapmalıyız?

Kişisel koruyucuların işçilere verilmesi yasalara göre zorunludur. Koruyucu donanımlar işçilerin sağlığına da zarar vermemelidir. Kullanmakta olduğumuz ayakkabı, gözlük, eldiven gibi koruyuculardan dolayı herhangi bir sorun yaşadığımızda bunu bildirmeli, değiştirilmesini sağlamalıyız. Örneğin iş ayakkabısı ayağımızda mantara, su toplanmasına, kemik ağrılarına neden oluyorsa bunun değiştirilmesini istemeliyiz. İsteğimizin karşılanması için işçiler olarak birlikte hareket etmeliyiz. Sendikali bir işyerinde çalışıyorsak sendikamız aracılığıyla bunu yapmalıyız. Patron tüm bildirimlerimize rağmen herhangi bir değişiklik, düzeltme yapmıyorsa İş Kanununda ve İş Güvenliği ve Sağlığı Kanununda yer alan haklarımızı kullanarak gerek yasal gerekse de fiili olarak hakkımızı aramalı ve mücadele etmeliyiz. ■

# Sömürücülerin Değil İnsanlığın Bilimcileri!



İnsanların her şeye para ve kâr odaklı bakmasını sağlıyor kapitalizm. İnsanların dayanışma duygularını yok ediyor, insanlar arası ilişkiyi çıkar ilişkisine dönüştürüyor. İşte bu sistemde ağacın da gölgesinin de bir yararı yok, eğer o gölge para etmezse anında talana uğruyor. Bilim insanı *Newton*'un ağaç gölgesinde oturup düşünürken yerçekimini keşfettiği dönem geride kalalı çok oldu. Günümüzde hava henüz bedava, ancak su pet şişelerde satılıyor. Geçmişe doğru bir zaman yolculuğuna çıksak da anlatsak dünyanın ahvalini kuşaklar öncesine, şüphesiz bu olanları akılları almazdı. Bilimin ve bilginin, alınıp satılacak bir metaya dönüştüğünü duysalar geçmişin yüce gönüllü bilim insanları, kemikleri sızlamakla kalmaz mezarlarından kalkıp hesap sormak isterlerdi.

Taşları yontarak temel ihtiyaçları gidermeye yarayan aletlerin yapıldığı ilkel dönemlerden bugünlere ulaşan insanlık, devrimsel sıçramalarla muazzam ilerlemeler kaydetti. Gökteki güneşe imrendi ve yeryüzünde ateşi kullanmayı keşfetti. Ateşe duyduğu aşk, insanlığın karanlığa beslediği nefreti körükledi. Geceyi bölen lambalar icat ederek şehirleri ışıklarla donattı. Merak etti, sordu, sorguladı, gözlemlendi ve yaşamı çekilmez kılan zorluklara savaş açtı. Telefon, telgraf, internet ağlarıyla dünyanın bir ucunu diğer ucuna bağladı. Ve egemenlerin çizdiği sınırları anlamsızlaştırdı.

Geçmişte nice bilim insanı, insanlığın gelişimi için uğraş veriyor, uğraşları sonucunda açığa çıkan icatların insanlığın ortak malı olduğunu söylüyordu. İnsanlığın ortak hazinesine icatlarını, buluşlarını katıyorlardı. Öyle ki, gecesini gündüzünü bilime adayın bu insanlar, hiç görmedikleri insanlar için emeklerini, zamanlarını hatta yaşamlarını feda etmişlerdi. Hapislere, sürgünlere, işkencelere, ölümlere meydan okumuşlardı. Ortaçağ'a tüm ağırlığıyla çöken *Kilise*'nin karanlık gölgesi, akıllarına ve cesaretlerine sirayet edememişti. Meselâ *Kutsal Engizisyon mahkemelerinin tehditleri* dünyanın dönmediğini kabul ettirememişti *Galilei*'ye. Çünkü diyordu Galilei, "siz benden dünyanın dönmediğini kabul etmemi istiyorsunuz ama her şeye rağmen dönüyor dünya." *Nâzım Hikmet*'in dizelerinde anlattığı gibi bilim insanları, insanlığın ortak çıkarları için kendilerini feda edebiliyorlardı:

*"Yaşamayı ciddiye alacaksın,  
yani o derecede, öylesine ki,  
mesela, kolların bağlı arkadan,  
sırtın duvarda,  
yahut kocaman gözlüklerin,  
beyaz gömleğinle bir laboratuvar  
insanlar için ölebileceksin,  
hem de yüzünü bile görmediğin  
insanlar için,  
hem de hiç kimse seni buna  
zorlamamışken,  
hem de en güzel en gerçek şeyin  
yaşamak olduğunu bildiğin halde"*

Fakat insan ve insanlığın ortak çıkarları değil de sermaye sahiplerinin daha fazla kâr etmesi üzerine kurulu kapitalist sistemde, *Nâzım*'ın olmasını istediği bilim insanlarının sayısı çok azdır. **Kapitalist düzen aldığımız nefesi, içtiğimiz suyu, soyut-somut ne varsa her şeyi birer metaya dönüştürmüş durumda.** Bugün her şeye egemen olduğu gibi bilimi de esareti altına alan kapitalizm, Ortaçağ'ın kiliselerini aratmıyor. Ortaçağ Avrupasında hâkim güç olan *Kilise*, o güne kadar sürdürülmüş bilimsel çalışmaların ve eserlerin bulunduğu devasa kütüphanelerin kapılarını kapalı tutuyordu.

O dönemde bilimi ve bilgiyi tekeline alan *Kilise*'nin rolünü, bugün patent uygulamasıyla patronlar sınıfı oynuyor. Bilimsel araştırmalar ve çalışmalar bütünüyle büyük patent şirketleri bünyesinde ve kontrolünde yapılı hale gelirken, bu şirketlerde ücretli bir işçi olarak çalışan araştırmacıların icatları, buluşları ve her türlü üretimi şirketin malı haline geliyor. Kapitalistler, patent uygulaması zirvasıyla bilimsel faaliyetleri ve bu alanda çalışmalar yürüten araştırmacıları ellerinin altında tutmak istiyorlar. Patent sistemiyle icat ve buluşların garanti altına alındığını ve bu şekilde araştırmacıların motivasyonunun ve yaratıcılığının artacağını öne süren burjuvalar, yalnızca kendi saltanatlarını garanti altına alma peşindedir! Bilimsel çalışmaların özgürce yürütüldüğü koşullarda kendi düzenlerinin akıldışı olduğu gerçeğinin ayan beyan ortaya çıkacağını en az bu düzenin yıkılmasını isteyenler kadar iyi biliyorlar!

Tarih boyunca çabalarıyla insanlığı bir adım öteye taşıyan, insanlık onurunu koruyup ölümü göze alan ve tarihe adını yazdıranlar oldu. Şimdi insanlığa daha da büyük bir adım attırarak bilimin ışıklı yolundan yürümenin ve bu koşmuş düzene son vermenin zamanı! ■